

Разовій раді для проведення захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент» (шифр ДФ 35.725.149) у Львівському державному університеті внутрішніх справ МВС України (79000, м. Львів, вул. Городоцька, 26)

ВІДГУК

офіційного опонента

**доктора економічних наук, професора КУСТРІЧ Лілії Олександрівни
на дисертацію МОЙСИ Тараса Васильовича
на тему «Формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних
підприємств» поданої на здобуття ступеня доктора філософії за
спеціальністю 073 «Менеджмент»**

Актуальність теми дослідження та її зв'язок з напрямками науково-дослідних робіт

Сучасні виклики, ризики та загрози функціонування логістичних підприємств в Україні набули системного характеру. Це зумовлено складним переплетенням наслідків пандемії COVID-19, повномасштабної війни та стрімких глобальних цифрових трансформацій. Постпандемійний період у поєднанні з активною фазою воєнних дій докорінно змінив архітектуру економічної безпеки держави, загостривши потребу у нових підходах до забезпечення життєздатності бізнесу. Для логістичного сектору, що є фундаментом внутрішніх і транскордонних ланцюгів постачання, пріоритетним завданням стало формування інноваційно-безпекового потенціалу як інтегрованого ресурсу реагування на ризики та адаптації до гіпердинамічних умов.

Досвід подолання масштабних криз останніх років створив підґрунтя для переосмислення ролі безпеки як стратегічної функції управління. Водночас цифрова трансформація логістичної галузі, визначаючи її конкурентоспроможність, породжує нові технологічні ризики та кіберзагрози. У такій ситуації ефективність діяльності підприємств залежить не лише від операційних чинників, а й від здатності генерувати інноваційно-безпековий потенціал, що забезпечує стійку траєкторію розвитку навіть у надскладних умовах. Саме системний підхід до економічної безпеки на основі інноваційної діяльності стає внутрішнім імпульсом для виживання та зростання логістичних систем. Зазначені обставини підтверджують актуальність обраного напрямку та потребу у поглибленому науковому дослідженні інструментів формування такого потенціалу.

Дисертація Мойси Тараса Васильовича є своєчасним і випереджальним кроком у розробці та науковому обґрунтуванні теоретико-методологічних

положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств. Автор пропонує системне бачення трансформації систем безпеки через інтеграцію технологічних рішень та адаптивних стратегій.

Отже, досліджувана Мойсою Т.В. тема, що стосується формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств у контексті сучасних безпекових та цифрових викликів, є беззаперечно актуальною. Авторське наукове дослідження «Формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств» становить вагомий і своєчасний внесок у розвиток вітчизняної економічної науки.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані у дисертаційній роботі, є теоретично обґрунтованими та логічно вивіреними. Вони ґрунтуються на глибокому вивченні та критичному узагальненні фундаментальних праць вітчизняних і зарубіжних учених, присвячених проблемам формування інноваційно-безпекового потенціалу та стратегічного управління логістичними системами. Використаний автором список літературних джерел, що налічує 207 найменувань, свідчить про високу репрезентативність теоретичної бази та ґрунтовність проведеного дослідження. Здобувач демонструє здатність до наукової дискусії з провідними фахівцями галузі, пропонуючи при цьому власне концептуальне бачення розбудови безпекового фундаменту логістичних підприємств на засадах інноваційного розвитку.

Обґрунтованість результатів дослідження Мойси Т.В. підтверджується коректним вибором та кваліфікованим опрацюванням значного масиву статистичних даних, що характеризують діяльність логістичного сектору. Автор успішно застосував комплекс сучасних загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, що дозволило розробити адекватні моделі формування інноваційно-безпекового потенціалу та здійснити необхідні прогностичні розрахунки з високою точністю.

Аналіз дисертаційної роботи Мойси Т.В. дозволяє констатувати, що сформульовані положення, висновки та практичні рекомендації є достовірними. Вони викладені на належному методологічному рівні, логічно взаємопов'язані та характеризуються високим ступенем наукової новизни, що підтверджує спроможність автора вирішувати складні науково-прикладні завдання у сфері економічної безпеки підприємств.

Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань у дисертаційній роботі використано такі загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: *індукції та дедукції, порівняння і систематизації* - при дослідженні сутнісних характеристик та еволюції поняття інноваційно-безпекового потенціалу і його компонент; *аналізу та синтезу* - для окреслення тенденцій, що характеризують інноваційну активність та безпекову діяльність логістичних підприємств України; *непараметричні статистичні* - для оцінювання суттєвості впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на інноваційно-безпековий потенціал

логістичних підприємств; *анкетування та експертного аналізу* — для створення переліку базових індикаторів, групування їх за основними складовими, встановлення відповідної шкали та вагових значень при оцінюванні рівня інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств; *моделювання* - для вибору оптимальної стратегії формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств відповідно до динамічності зовнішнього середовища; *багатокритеріального оцінювання альтернатив* - для оптимізації ресурсного забезпечення формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств; *морфологічного аналізу* - для уточнення понятійно-категоріального апарату за проблемою; *графічний* - під час наочного подання теоретичного матеріалу та статистичних даних; *історико-логічний* - для дослідження еволюції теорій і практик процесу формування інноваційно-безпекового потенціалу; *абстрактно-логічний* - для теоретичних узагальнень і висновків дослідження.

Достовірність отриманих результатів дисертаційної роботи Мойси Т.В. підтверджено їх використанням у практичній діяльності підприємств, зокрема: ТзОВ «ЯНАТРАНС» (Довідка про впровадження № 1/2025.10 від 25.10.2025), ТзОВ «Галтехавто» (Довідка про впровадження № 64/2025 від 24.11.2025), ТзОВ «Гал-Авто Світ» (Довідка про впровадження № 12-2025 від 23.10.2025), ТзОВ «Смаранг» (Довідка про впровадження № 9-25 від 22.11.2025). Наукові розробки та теоретичні узагальнення дисертаційної роботи впроваджені в освітній процес та наукову діяльність Львівського державного університету внутрішніх справ (Акт про впровадження результатів дисертації в наукову діяльність ЛьвДУВС № 17 від 24.07.2025, Акт про впровадження результатів дисертації у освітній процес ЛьвДУВС № 53 від 24.07.2025).

Одержані результати наукової роботи характеризуються науковою новизною, придатні для подальшого удосконалення існуючих і розробки нових методологічних положень й прикладних аспектів формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств.

Означене свідчить про перспективи використання дисертації Мойси Тараса Васильовича в сфері менеджменту.

Достовірність та наукова новизна отриманих результатів досліджень

На основі опрацювання істотних масивів теоретичного і практичного матеріалу, їх аналітичного осмислення і узагальнення автором сформовано новизну дисертаційного дослідження, яка полягає в у поглибленні та розвитку теоретико-методичних положень і розробленні науково-методичних рекомендацій з підвищення інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств (стор.44; 120-121 дисерт. роб.).

Автором удосконалено сутність понять «потенціал» (стор. 26 дисерт. роб), «потенціал підприємства» (стор. 33 дисерт. роб.). Згідно з теоретичною моделлю було визначено, що формування потенціалу підприємства - це комплексний та багатоаспектний процес уможливлення зміцнення позицій на ринку та забезпечення досягнення поставлених цілей і завдань через ефективну реалізацію ресурсів і засобів у вигляді нових можливостей.

На особливу увагу заслуговує запропонований удосконалений теоретико-методичний підхід до оцінювання процесу формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, який на відміну від існуючих ґрунтуються на системному визначенні попередньо згрупованого переліку індикаторів (стор.102), що дозволяють належним чином відобразити ключові аспекти потенціалу (ефективність інноваційної діяльності, стан безпекової складової, рівень інформаційно-технічного забезпечення) через обґрунтований розрахунок інтегрального показника, з метою формування ефективного інформаційно-аналітичного інструменту для ухвалення управлінських рішень суб'єктами економічної безпеки;

Особливу увагу автор акцентував на механізмі управління інноваційно-безпековим потенціалом логістичних підприємств, який, на відміну від існуючих аналогів, інтегрує контур безперервного моніторингу та інтелектуального розпізнавання фактичних і латентних неузгодженостей у внутрішніх процесах, що, спираючись на потенціал підсистем управління (стор. 76), а також на принципи, забезпечує формування прозорого інформаційного простору для оперативної діагностики відхилень в умовах ескалації зовнішніх і внутрішніх ризиків (стор. 144);

Набули подальшого розвитку передумови формування інноваційно-безпекового потенціалу підприємства, що, на відміну від інших, ґрунтуються на поглибленому онтологічному аналізі базових понять, забезпечують концептуальне переосмислення та чітке логіко-семантичне структурування дефініцій «потенціал», «потенціал підприємства» та «формування потенціалу підприємства», завдяки чому розроблено когнітивну теоретичну модель сутності, у межах якої потенціал репрезентується як системоутворювальний координатно-цільовий орієнтир безпекової діяльності сучасного підприємства, що синергетично поєднує системність, креативність, самовідтворення, ресурсність, раціональність, адаптивність, соціально-економічну доцільність й формує стратегічні вектори розвитку;

Отримало подальший розвиток теоретичні засади формування інноваційно-безпекового потенціалу підприємства, що, порівняно з наявними концепціями, поглиблюють системно-функціональну характеристику основних складових шляхом конкретизації принципів, кодифікації вимог, а також чіткого позиціонування та логічного обґрунтування етапів, що сукупно забезпечує формування системи ключових орієнтирів для ефективного безпекового функціонування підприємства в умовах високої турбулентності зовнішнього та внутрішнього середовищ.

Отже, сформульовані належним чином положення наукової новизни характеризуються високим рівнем обґрунтованості. Розроблені дисертантом підходи, моделі та стратегії спрямовані на реалізацію інноваційно-безпекового потенціалу підприємства.

Форма викладу дисертаційного матеріалу, наукових положень, висновків і рекомендацій розрахована на легке сприйняття читачем. Максимально обмежено використання складно підрядних речень, що перешкоджають однозначній інтерпретації авторської позиції, а технічна термінологія використовується в достатній кількості. Дисертації притаманна неоднозначність, послідовність і точність викладу фактів, що робить її цікавим

читанням. Кількість додатків, їх повнота та організація свідчать про велику кількість розрахунків, зроблених для обґрунтування основних положень роботи.

Теоретичне і практичне значення результатів дисертації

Отримані автором результати мають значне прикладне значення, що полягає у розробці науково-прикладних положень, які забезпечують формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств. Практичне втілення отримав і запропонований дисертантом напрям вибору стратегії реалізації безпекового механізму, спрямованого на підвищення рівня конкурентоспроможності логістичних компаній.

Загалом, формування інноваційно-безпекового потенціалу потребує системного підходу та активної участі керівництва підприємства, працівників і зацікавлених сторін для успішного протистояння сучасним викликам, зокрема воєнного стану, та забезпечення стійкості й конкурентоспроможності логістичних систем. Важливу роль у цьому процесі відіграє обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування логістичних підприємств.

Основні рекомендації та розробки дисертаційної роботи отримали схвалену позитивну оцінку і впроваджені в організаціях (установах, підприємствах), що підтверджено відповідними довідками, а саме у діяльність:

ТзОВ «ЯНАТРАНС» (Довідка про впровадження № 1/2025.10 від 25.10.2025), ТзОВ «Галтехавто» (Довідка про впровадження № 64/2025 від 24.11.2025), ТзОВ «Гал-Авто Світ» (Довідка про впровадження № 12-2025 від 23.10.2025), ТзОВ «Смаранг» (Довідка про впровадження № 9-25 від 22.11.2025).

Наукові розробки та теоретичні узагальнення дисертаційної роботи впроваджені в освітній процес та наукову діяльність Львівського державного університету внутрішніх справ (Акт про впровадження результатів дисертації в наукову діяльність ЛьвДУВС № 17 від 24.07.2025, Акт про впровадження результатів дисертації у освітній процес ЛьвДУВС № 53 від 24.07.2025).

Повнота викладення наукових і практичних результатів дисертації в опублікованих роботах

Публікації Мойси Тараса Васильовича відображають основний зміст дисертаційної роботи. За темою дисертації опубліковано 15 наукових праць, що дають автору право на публічний захист дисертації. Мойса Т.В. опублікував 5 статей у виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань категорії Б України та є автором (співавтором) 10 тез, які опубліковано за результатами участі у конференціях різного рівня.

Оцінка змісту дисертації

Структура і зміст дисертаційного дослідження Мойси Т.В. є досить вдалим. Аналіз змісту анотації підтверджує основні положення тексту

дисертації. Анотацію, а також текст дисертації оформлено згідно вимог встановлених МОН України, що відображає її структуру та логіку викладення матеріалу, в тому числі елементів наукової новизни. Робота виконана з дотриманням вимог академічної доброчесності.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Представлена Мойсою Тарасом Васильовичем дисертація є самостійним дослідженням, являє собою кваліфікаційну наукову роботу. Вона носить завершений характер, містить наукову новизну, має теоретичну і практичну цінність. Проте варто відзначити і деякі дискусійні положення та зауваження:

1. Практична значущість дослідження суттєво зросла б, якби автором було проведено більш глибокий аналіз нормативно-правової бази, що регулює формування та реалізацію інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств у сучасних умовах. Зокрема, йдеться про врахування положень законодавства щодо захисту об'єктів критичної інфраструктури, до яких належать стратегічні логістичні вузли, а також нормативних актів у сфері кібербезпеки та стимулювання інноваційної діяльності. Чітке окреслення правового поля дозволило б більш обґрунтовано визначити межі легітимності та механізми практичного впровадження запропонованих автором Інноваційних інструментів забезпечення безпеки логістичних систем.

2. Тракткування (у підрозділі 2.3) інформаційного забезпечення є досить узагальненим і потребує уточнення. Доцільно було б акцентувати увагу на процесному аспекті цього поняття, розглядаючи інформаційне забезпечення як комплексну систему збору, обробки, аналізу та захисту даних, що стосуються логістичних ризиків та інноваційних можливостей. Такий підхід дозволив би чіткіше відобразити безпекову складову дослідження та підкреслити його практичну спрямованість.

3. На стор. 144 щодо ієрархії та взаємозв'язку принципів (табл. 3.4): запропонований авторський перелік принципів є ґрунтовним, проте доцільно було б виділити «системоутворюючий» принцип (наприклад, адаптивності чи превентивності), який є визначальним для поєднання інноваційної та безпекової складових.

4. Автор обґрунтовано доводить, що для сучасного логістичного підприємства України оптимальною є прогресивна стратегія (стор. 162-163). Разом із тим доцільно було б уточнити межу стійкості цієї стратегії у разі настання критичних негативних чинників (наприклад, тривалих блекаутів чи зупинки транспортних коридорів) та можливість тимчасового переходу до «захисної» стратегії.

5. У третьому розділі автор детально розглядає вибір оптимальної стратегії формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств, виокремлюючи прогресивний та консервативний підходи (табл. 3.5, стор. 152). Разом із тим доцільно було б чіткіше визначити умови застосування кожної зі стратегій залежно від динамічності зовнішнього середовища та уточнити механізм переходу між ними. Це дозволило б практично продемонструвати, як підприємство може адаптуватися до різних сценаріїв розвитку, враховуючи ключові фактори зовнішнього середовища.

Відповідність роботи встановленим вимогам до дисертації, що подаються на здобуття ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Мойси Т.В. є завершеним науковим дослідженням, яке виконано вчасно та на актуальну тему. Дисертація містить наукову новизну, має теоретичну та практичну цінність, достатньо аргументована. Робота побудована логічно, викладена літературною мовою та оформлена відповідно норм, положень та правил дисертації, що подаються на здобуття ступеня доктора філософії.

Загальний висновок

Зміст дисертаційної роботи відповідає поставленій меті та відбиває логіку дослідження. Наукові положення, висновки і рекомендації, представлені в роботі, достатньо обґрунтовані та підкріплені результатами аналізу значної кількості наукових джерел, інформацією щодо діяльності промислових підприємств України. Поставлену мету дисертації – наукове обґрунтування теоретико-методичних положень та розроблення практичних рекомендацій щодо формування безпекового механізму підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства – досягнуто, завдання виконано, тему розкрито.

У цілому дисертація Мойси Тараса Васильовича на тему «Формування інноваційно-безпекового потенціалу логістичних підприємств» за змістом відповідає спеціальності 073 «Менеджмент», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р., Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017р. та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р, а автор - Мойса Тарас Васильович заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Доктор економічних наук, професор

професор кафедри менеджменту

Уманського національного університету

Лілія КУСТРИЧ

